

Zas Latweeschu draugs.

1840. 19 Septbr.

38ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Peterburgē. Niswinnā swehdeenā, ta bija 8ta September, augsti zeeniga Reiserene lihds ar wezzaka seelwirsta bruhci no Zarškoje-felo atnahze Peterburgē, kur abbi ar seelu gohdu un preeku tikke sanemti. Swannija no basnizu tohrneem, no zikkadelles walneem gohdam schahwe is seelēem gabbaleem, wiffās mallās laudis lihgsmojahs, daschās weetās musihke atskanneja, un us wakkaru wifs pilfats spihdeja weenās swezzēs.

Is Maskawas. Taggad tur weena gohdiga atraitne, kam wihrs zittkahrt ar kaschokeem andeleja, dshwo, kas jau 157 gaddus wezzumā. Kad eegahje sawā 123schā gaddā, tad wehl peecktu reis eedewahs laulibā, un katrā laulibā winna meerigi un ittin laimigi dshwojuse. Kad winnu prassa, zaur ko laikam effoht notizzis, ka winna tik lohti wezza palikkufe, tad winna mehds atbildeht: to tik warru pateikt Deewam, kas man palihdsejis ar weenu gaddigai un fahetigi dshwoht. Me ko ne esmu eedsehris, kas buhtu lohti aufstis bijis, un tā patt karstu ehdeenu ne ee-ehdis. — Esmu ar sinnu fargajees, ka nedf fafaldejohs, nedf pahrehdohs, nedf pahreeku dusmojohs. Un tā es zerreju, ka zaur Deewa schehlastibu laikam wehl palikschoh 200 gaddus wezzumā. Gruhctas Ainunibas man wehl pa wiffu muhschu naw bijuschas; tāpehz falku: Deews irr mans ahste.

Is Jelgawas. Kursēmes wezs zeenigs general-superdents no Richter, kas zittkahrt ilgu laiku Dohbeles draudsei bijis par mahzitaju, dauds gaddus gauschi wahrdsis, 6tā September no schahs pasaulēs dshwoschanas Deewa meerā irr aigahjis. Winna nomirruschas meefas 11tā Septbr., pulksten 7 no rihta, tikke usnemtās no Jelgawas Wahz'basnizas un aismestas us Dohbeles kapsehtu, kur, kā pats nospreedis, winnu ar peecklahjigu gohdu paglabbaja.

Is Limbascheem. Walmares-teefas wezzais prahwaste, un Limbaschas un Katrihnes draudses mahzitais, Jahn Rahel Schreder, 8tā Augustes-mehnescha deenā Leepuppes basnizas-lunga muischā, kur deenu papreeksch spirgēs un weffels bija atbrauzis, sawu draugu, kas taggad Walmares-teefas prahwaste, apmekleht, rihta agrumā augšam zeltorēs, peepeschi nomirra. Winsch jaunās deenās Niskrauklē bija mahzitais kahdus 7 gaddus bijis, un Limbaschā

un Ratrihné pahre 37 gaddeem tahdâ ammatâ stahwejis. Preeksch 23 gaddeem wiansch par prahwasti tikka uszelts, bet nu buhs drihs 4 gaddi, ka schim ammatam wezzuma pehz atfazzija. Prahwaste buhdams, arri basnizu pehrminderuleelkungu teefâ mahjitaju affeessers jeb peefehdetais bija. Wezs wiansch 68 gaddus 9 mehneschus un 1 deenu palizzis. — Tas mihtais Deews winnam spehzigu meesu un spehzigu garru bij dewis. Kad wiansch Deewa wahrdus fluddinaja, tad tee wisseem, kas tohs dsirdeja, lohti pee firds gahja. 13tâ Augustes-mehnescha deenâ winna meefas Limbaschas Wahz-kapsehâ tikka apglabbatas. Dauds pilssehtneeku un pulks lauschu no semmehm tahs pawaddija un dascha azs no-raudajahs. Winna Wahzeeschu un Latweeschu draudsei tas lohti schehl, ka wez-jais dwehseles gans mirris. —

..... 9.

Is Tiflis-pilfata, Gruhies semmê, starp Perseru un Turku semmes. Us pascheem Perseru un Kreewu walsts rohbescheem eeksch Armenieru semmes irr dauds lohtet leeli kalni, un no scheem weens, kas 16 tuhkstohsch pehdas augstumâ, un ko fauz Ararat. Irr tas pats kalns, pahre ko tee swehti raksti (1 Mohl. 8, 4.) mums stahsta, ka wez-tehwa Noafa schkirsts pehz teem leeleem pluhdeem winna wirsû nolaidahs. Schim kalnam wissaplahre irr labba augliga semme, ir daschs zeems un pilfats, fur woi Perseri woi Armenieri dsihwo, un pascham blakkam tas zeems, kam wahreds Akubri. — Zuhni mehnescha gallâ kalns pats ar leelu tuhkschanu fahze trihzeht, plihst un eegahstees, un tâ patt wissa semme tam aplahre lihds 7 werstes tahlumâ. Ak tas was breefmas! Zil daschs zeems un pilfats woi fagahsahs kohpâ woi eekritte semmê! Wairak kâ tuhkstohsch zilweku til tai weenâ tuwakâ zeemâ palikke ap-pakfch teem almineem, kas no kalna winnu nammeem gahsahs wirsû. Pa tam is kalna appakshajeem plihsumeem ischahwahs beess Napjums un kâ uppe tezzedama leija, iswedde no kalna eekschas tohs mirronus un leetas atkal ahra. Wehl lihds 1 mai August tur wehl semme ne bija meerâ.

• Tahs ihfas sinnaas par muhsu pasauli jeb semmi 42trais gabbals.

Pireneas pussfalla. — Schinni pussfallâ diwi Fehniu-semmes: Spaneru un Portugiseru semme. Ta patte irr Jhru semmei deenas-widdus pussê, un irr tâ, kâ schi, ta pehdeja Eiropas semme wakkara mallâ. No mums schis semmes gabbals par wissahnu zittahm Eiropas semmehm wissu tahlaki stahw. Kad tu Jhru semmes deenas-widdus juhremallâ fuggi eekahpj un taisni us deenas-widdus pussi brauzi, tad tu, kahdus 120 juhdsu brauzis, pee Spaneru seemela juhremallas buhfi; un kad tu no Widssemmes us launaga pussi, tas irr: us to pasfaules pussi, fur mums faule launaga laikâ stahw, tihri taisni, kâ pehz schnahres, eij, tad tu eedams zauri eesi zaur Kursemmi, Leischu, Pruhfchu, Wahz' un Prantschu semmi, un tad wairak ne kâ 300 juhdsu nostagajis, pee Spaneru rohbescheem peenahfsi. Spaneru semme pee Prantschu semmes klahu, un Prantschu semme ta weeniga, no kurrenes us Pireneas pussfallu pa semmes zellu warrit. Wissur ziteur ap scho pussfallu juhrea aplahre. Diwi dallas no seemela,

wiffa wakkara un pufse no deenas-widdus mallas pee Atlantes juhreas. Tad
nahf schaura juhreas-gatwa; ta stary Spaneru semmi un Aprifu, un to par Gi-
braltara juhreas-gatwi nosauz. Zaur scho eebranz no Atlantes juhreas tanni juh-
râ, kurrâi wahrds: Widdus-semmes juhrea. Schi juhrea nu garr wiffu zittu
deenas-widdus un tad garr wiffu rihta mallu lihds Prantschu semmes. — No
tahm abba hm semmehm, kas Pireneas puffallâ, Spaneru semme ta leelaka; tai
irr 8450 lauka juhdses. Portugiseru semmê wairak tahdu juhdsu naw, kâ tik
1900. Tad nu Spaneru semme wairak ne kâ ischetri reis tik leela, ne kâ schi.
Abbas kohpâ tik leelas, kâ Prantschu semme un druffu masakas, ne kâ wiffa
Wahz semme; bet tauschu fflaits schê ne dauds wairak, kâ tik pufse no ta, kas
Prantschu semmê, un prohti, Spaneru semmê 15 un Portugiseru semmê 3½ mil-
lionu, kaut gan schê tik pat warretu dschwocht, kâ Prantschs, un wezds laikds
gan drihs tik pat dschwofschî. Schahs puffallas garrums irr 162 un plattums
125 juhdsu, un tahs abbas semmes schê tâ irr, ka, kad pahr Prantschu rohbe-
scheem pahri gahjis, tu Spaneru semmê, un kad nu us wakkara pufsi eedams
zaur scho semmi zauri tizzis, tu Portugiseru semmê essi. Schi pehdeja semme
pafchâ wakkara mallâ. pee Atlantes juhreas. — Abbas schahs semmes weerahm
kaininas, weetahm klajas, un Spaneru semmê deesgan kalnu, kas ihsten augsti.
Portugiseru kalneem wiffseem tik mehrens augstums irr. Stary Prantschu un
Spaneru semmi kalnu strehks, kur ihpafchi augsti kalni. Weens no teem tik
augsts, ka tur semâ un waffarâ sneegs wirftu irr. Schee kalni tohp par Pi-
reneas kalneem nosaukti, kadeht arri wiffai tai puffallai tas wahrds Pire-
neas puffalla. — Daschas leelas uppes un straumes schê arri, bet no ma-
sahm uppehm ne kahdu aplam schê redseft. Tahs wiffu wairak wehrâ leekamas
straumes irr: Ebro, kas Spaneru seemelt ne toht no seemeta juhremallas zel-
tahs un rihta-puffes juhremallâ Widdus-semmes juhrea eegahschahs; un tad Lago
straume, kas Spaneru semmes widdû eefahkabs, un us wakkara pufsi sfreeda-
ma, no Spaneru semmes isstrehjust, zaur Portugiseru semmi zauri sfreen un tur
Atlantes juhrea eefreen. Portugiseri scho straumi Ledcho fauz. Wehl ja pee-
minn weena uppe, kas Spaneru deenas-widdû, kaut gan ta masa. Schai uppei
Zinto wahrds. Winnas uhdens dseltens un tam kappara smakka. Dfere to
ne warr. Ne kahda siws tur eefschâ warr dschwocht, un kad ta kur pahr mallu
pahrluhst, un us kahdu sakkumu uspluhst, tad tas sakkums nowihst un sakalst.
Kad mallas gabbalu eenett, tad tas pehz kahda laika kâ par almini paleek. —
Saulé schinni semmes gabbalâ lohti filta; waffaras laika deenas-widdus pufse
ihsten karsta. Kalnôs ween seemu juht, kad seemas laiks irr; klajums arri tah-
dâ laika deesgan filts. Schê no ta ween nomanna, ka seemas laiks, ka meh-
rens filts un dauds leetus. Kohkeem scheitan wiffu zauru gaddu lappas, un
kad pee mums wehl wiffuwarrena seema, tad tur dauds kohku pilnôs seeddôs.
Wiffada labbiba un wiffadi dahrgi augsti, kas tik appafsch filts faules ween
warr weiftees, tur baggatâ augumâ, kâ prohti: wihna ohgas, kas lohti gahrdas
un no kurrehm stipru un gahrdu wihnu taifa, faldas wihjes, mandalas, kastanjes.
Deenas-widdus mallâ arri zukkura-stohbrus audsina, tahdus stohbrus, kurreem
lohti falda ferde eefschâ, no ka wahroht zukkuru dabbu. Tâ pat eljas-kohki,

müßbehen kohli, kurre lappas sishchu tahrpeem preeksch ehshanas waijadfigas, un dauds zitti kohli, kas pee mums ne aug, tur leela pulka. Weht weenu ih paschu kohli ja peemin, kas Spaneru semme, to sauz par forku ohsolu. Schim beesa misa, un no schahs forkus, ar ko buddeles aisbahsch, taifa. Gan arri sche dasch nelabbums. Daschu reisi leela semmes trihjeschana, kas dauds flahdes padarra; dauds reisi karstis wehisch, kas wiffus dschwotajus nogurdina; briescham spahrnu siffeni, kas la padebbesis jeb beesa migla pa gaisu nahf, un fur uskriht, wiffu salkumu notehre. Bet kaut sche arri dasch nelabbums, tad comehr schi pafaules malla kohet jauka un baggata.g.

Zahs mihklas usminna, kas preekschaja lappä: Sakkums jeb dakfscha.

M i h k l a.

Kas par ehmu! diwi kahjas!
Wiffa meefa mitte ween! —
Klohns un rfsas mannas mahjas;
Tur man mohza nakt' un deen'.
Man ar warru barribu
Mutte bahsch, kaut ne prassu.
Schauwali irr manna dalka;

Sohbu nopelns tawa walla,
Comehr sohbu trihjeschan'
Mannam gohdam tahli skann.
Pirmi spohsch! rubbul!
Nahf zaur man tew ruddent. —
Kahda alga man tad buhs? —
Gadda duffa, tas man klus!

Sinna, zil naudas 18. Septbr. mehn. deenä 1840 eeksch Rihges maksaja par dascham prezzehm.

Var	Maksaja:	Eubr. nauda. Rb. K.	Var	Maksaja:	Eubr. nauda. Rb. K.
1	pohdu rudsu, 116 mahrzineem smaggu	1 70	1	pohdu (20 mahrzineem) wasku	7 —
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 10	—	tabaka	— 65
—	kweschu, 128 mahrzin. smaggu	3 —	—	swesta	2 15
—	ausu	— 80	—	dselles	— 70
—	firu	1 60	—	linnu, frohna	2 —
—	rupju rudsu = miltu	1 65	—	brakka	1 80
—	bihdeletu rudsu = miltu	2 20	—	kannepu	— 90
—	bihdeletu kweschu = miltu	3 50	—	schlichtu appinu	3 —
—	meeschu = pntaimu	1 60	—	neschlichtu jeb prezzes appinu	2 —
—	eefala	1 15	—	muzzu silku, eglu muzza	6 50
—	linnu = sehklas	3 50	—	lasdu muzza	6 75
—	kannepu = sehklas	1 60	—	smalkas fahls	4 50
1	wesumu feena, 30 pohdus smaggu	3 —	—	rupjas baltas fahls	4 75
—	barrotu wehrschu galku, pa pohdu	1 —	—	wahli brandwihna, pussdegga	9 —
			—	diwdegga	12 —

Elhds 18. Septbr. pee Rihges irr atnahfusch 974 kuggi un aisdbraufusch 848.

Wrihw drikkesh. No Widssemmes General-gubernementes pusses:

Dr. C. E. Napier sky.

Latweeschu drauga

p e e l i f f u m s

pee № 38.

19 September 1840.

• Dseedajt tam Kungam weens pahr ohtru ar teifschanu!

(Wija gan labbi, fwehtiti laiki Wahzsemmè, kad tur preeksch tschetr simts un wairaf gad-beem tee wihri, kas pratte dseefmas isdohmaht un ko tapehz arri par meistere-dseedatajeem jeb dseedaschanas-meistereem nosauze, daschâ pilsatâ pehz pabeigtas Deewa kalposchanas sanahze basnizâ un tur sawas dseefmas dseedadami, weens ohtru melleja uswinneht. No schi laika Wahzseeschi lshsten til eesahze siprakti dohtees us dseefmahm; wissi laudis preezajahs, dsirbedami, ka schee gudri un tizzigi wihri Deewu teize un slaweja; un lush' us tahdu wihsi arri tizziba jau sahze atskaidrotees, pirms Lutters nahze scho darbu pee tizzibas pa wissam pabeigt. — Lassitaji laikam wehl peeminnehs, ka Latweeschu drauga pawaddonâ pee № 33 atrohahs dseefma, kas is Wahz' wallodas pahrtulkota un kurras dseedatajs Latweeschus ussauze, lai fakka, kurra dseefma winneem labbaki patihk, woi schi, winna, woi tahs, kas wezzâ jeb jaunâ dseefmu grahmata. (Kursenmes wezzâ dseefmu grahmata schai dseefmai tas numberis 356.) — Raug', te nu taggad wehl ohtrs to paschu dseefmu us zittu wihsi pahrtulkojis un mums atsuhtijis, turklaht rakfidams: »Las zilwezinsch, kas Paul Gerharda dahrgu glihtumu atkal zittas pahrtulkoschanas dohbite eelizzis, to darrijis tapehz, ka tas, kas tam Kungam dseedajis 150 dseefmas, fakka sawâ 147ta dseefma: »dseedait tam Kungam weens par ohtru ar teifschanu!« — Lai mihli Latweeschi ta Kunga preekschâ jel preezajahs, ka winneem nu arri tahbi laiki klast, kur tee, kas dseedah mahk, ne sinahde wis, winneem par labbu weens pahr ohtru dseedah ar teifschanu. Warr buht, ka wehl treschajs nahks!)

1. Pawehlees, kad eeksch mohkahn Pats zellu nesinni, Eeksch Deewa tehwa rohkahm, Kas walda pasauli. Kas faulei zellu rahda Un wehjam, debbescheem, Ur' tawu kahju stahda us drohscheem zellineem.

2. Pee winna tew buhs twertees, Lai tewim laimejahs, us winna darbeem wertees, Lai taws darbs isdohdahs. Zik tu ar dohmahm kausees Un sirdi ehdissees, Sew peespeest Deews nekausees, Bet peeluhdsams gribb Deews.

3. Tehws, Tawa ustizziba, La muhscham proht un swere, Kas katra waijadsiwâ Teem pihschtu behrneem derr. Un ko teem isredsejis, To isbarri pateef. Ka, warrens, Tu nespehjis Wiss', kas tew patizzees.

4. Tew zeksch irr wissur walkâ, Tew netruhsht padohma, Taws darbs irr fwehta dalka, Taws gahjums gaischiba. Neweens Tew stahwehs pretti, Woi rohku Tew fasees,

Kad behrneem Tu atmetti, Kas labbums teem pateefs.

5. Un lai woi wissi welli Ur barru fazelstahs, La Kunga fwehti zelli Me kad jau neschkeebjahs. To mehrki, ko teem lizzis, Winsch gan kluhs aissneedsis; Ur laiku buhs notizzis, Ko winsch nodohmajis.

6. Pazeetees drohschâ prahta, Zeet', mihla dwehselit', Tu netiksi atstahta Tur, kur ween behdas mih, Bet kad buhs atnahkusi La Kunga stundina, Gaid' ween, tew uslehkusi Spihd preezas gaismina.

7. Nu, tad dohb' labbu nakti Lai behdumtsibai Un atraujees ar makti Lai sirds noskumschanai; Tak naw wiss tawa rohka, Kam wissu waldbiht buhs, Bet Deewa wald' un lohka, Ka wiss par labbu kluhs.

8. Winsch, winsch lai darriht darra, Tas gudrais walbineeks, Kas brihnischkigs irr warrâ, Ka tew buhs redsoht preeks, Kad

winsch, kà tahdam nahzehs, Leels, gudris pa
dohmâ West swehtâ gallâ mahzehs, To kas
tew raudina.

9. Kamehr tew raifih's wallâ, Labs lai
ziusch gan aisees. Winsch darrih's sawâ dallâ
It kà tas apnehmees Tew wiffai likt nowahrta,
Par tew wifs hesinnah't, Un tawâ behdu
kahrta Tew weenumehr atstah't.

10. Bet kad eefsch ustizzibas Winsch tewi
atraddis, Tad tew buhs swabbadibas, Pirms
tu to dohmajis. No tawas sirds winsch tewim

Nowels to afmini, Ko ne par taunu sewim
Lihds schim tu panessi.

11. Tu behrns tabs ustizzibas! Leels tawa
kroha gohds! Ar ko pilns pateizibas Tu
buhfi ispuschkohts. Deews pats eefsch ta
wahm rohkahm Sedohs to kohklici, Ar ko pehz
beigtahm mohkahm Tam preezigs dseedast.

12. Lai beidsahs muhsu mohkas, Lai bei
dsahs, mihtais Deews! Atspirdsin' kahjas,
rohkas, Un lai, lihds gals atees, Tew effam
pawehleti, No Lewis fargati, Tad muhsu zelli
swehti Nobeigsees debbesi. ?

• Zilweku buhschana wirs semmes.

L i h d s i b a.

»Kahdi jelle mannim to zilweku buhschana wirs semmes!« — tà fazzija Adonia,
weens jauns puifens, kas agri jaw nomirris, no sawa engela us zittu fauli tikke aiswests,
ka winsch tur to pilnibu panah'tu, fo wirs semmes ne bija panahzjis.

Un tas engelis pasmejhahs un wedde Adoniu us kahdu kalnina, ka winsch no turre
nes to semmi redsetu. Bet dsillumds bija tumfcha eelejia ar pulku besdibbenu un stahwu
gruhtu zellu. — »Redsi nu« — winsch fazzija — »to semmi, no kurrenes tu zaur nahwi
aigahjis, — redsi to pulku zellu gahjeju, kas tur rohnahs.«

»Ko tad tee gribb?« wazaga Adonia, — »jo tee staiga ar leelu steigschana.«

»See wiffi tekt pehz ta weena mehrka« — atbildeja engelis. — »No tahtenes schis
mehrkis teem gan aisween atspihd, bet ar mohkahm un behdahm teem jastaiga zaur to
eeleiju, jo tas zefsch irr nelihdsens un gruhts.«

»Ta mihlestiba uswarr wiffu gruhtumu,« — fazzija Adonia — »ta mihlestiba arri
dsan teem palihdsehs to tezzefchana pabeigt un to gohda maksu dabbuht.«

»Redsesim, woi tà buhs?« — atbildeja engelis pretti — »raugi jelle, kas tur noteek.«

Un weens no teem zelta gahjejeem nosittahs no ta leela zetta, un usnehme zittu ma
faku, kas fahnis ta leela zetta bija, fazzidams: „mannim schis zettinsch labbaks leekahs,“
un daschi no zelta gahjeju leela pulka atschkibras un schim gahje pakkat. — Bet tee, kas ar
to leelu pulku staigaja, fadusmojahs pah'r scheem, kas atschkibruschees, un eefahje tohs
fadausih't un ar kahjahm famihdiht, tapehz, ka tee ne gribboht pee scheem palikt.

»Kapehz tee tà darra? wazaga Adonia.«

»Tapehz,« — atbildeja engelis — »ka tee gribb, lai wiffi kohpâ paleek us to weenu
paschu zellu un kad nu zitti zittu zellu usnehmuschi, tad scheem dusmas tihk par to, ka
tee zitti gribboht gudraki buht pah'r scheem.«

»Brighnums!« — fazzija Adonia. — »Tat tee wiffi steidsahs us to paschu paleekamu
pilsfatu. Un ja nu arridsan kahds nosistohs no leela zetta, kapehz tad tee zitti tahdu ne
pamahza labbaki, ne kà to dausih't un famihdiht? — Un kà tad warrehs sinnah't, kursch
effoh't tas ihstems zefsch, pirms mahjas pah'rnahkuschchi?«

»Tas irr zilweku buhschana wirs semmes!« — mahzija engelis, — »bet luhkofim
nu wehl us jitteem!«

Un Adonia passattijahs no jauna un redseja zittus peckuffuschus zetta mallà semme guttoht. — „Alk,“ — winsch fajuze — „ja tak nu kas atnahktu, kas schohs atspirdinatu!“ — Do fazzijis, winsch arri redseja zittus nahkam aprautus ar gahrdumeem un smeekigeem augteem. „Das irr labbi!“ — winsch gawileja — „nu tee peckuffuschi tiks fastiprinari no jauna, nu dabhuhs jaunu spehku un drohfschu prahru, — nu zelsees ar jaunu lihgsmitu un lihds ar zitteem sawu zellu pabeigs.“

Un Adonia stattidamees stattijahs, woi tà notikschocht, bet redsi, tee, kas tohs augtus un tohs gahrdumus nesse, ne luhkoja wiss us teem, kas zellmallà nokrittuschi, nedf arri teem kahdu kummosu eedewe, bet ahtri ween steidsahs garram tikf.

„Al tu tehws debbestis! — Tak tee wissi brahli sawa starpà, un comehr tik zeeti un neschefligi zits prett zittu,“ — tà runnaja tas puisens, gauschi nopuhfdamees pahr to, fo bij redsejis.

„Das itr zilweku buhschana wirs semmes!“ — atbildeja tas engelis — „bet nahj un raugi wehl, kas tur noteek.“

Un Adonia raudsijahs. — Weens no teem zetta gahjejeem, ne luhkodams apdohmigi us sawu zellu, fluhpe un kahju pee afmina peedaufidams, nokritte pee dšilla besdibbena. Wehl gan ne bija eekrittis — un Adonia jaw zerresa, ka tak weens no teem, kas us tahs weetas nahkoht, tam krittuscham brahtam rohku pasneegschoht, ka tas warretu atkal zet tees. — Arri par masu brihdi weens danahze, bet tas gahje garram, wehl apsmeedams to pakrittuschu brahli. — Atkal par masu brihdi zits danahze, tas to pakrittuschu grubde ar kahju, ka tas wehl tuhlaki pee besdibbina peewehtlahs. — Un atkal par masu brihdi nahze treschais, tas to nelainigu pakrittuschu gluschi dšillumds eegrubde.

„Redsi nu zilweku buhschana wirs semmes!“ — fazzija engelis us Adoniu. Un schau schalas pahreehme pussen par to, fo bij redsejis, un winsch fahze trihzeht un drebbeht. Bet engelis atwehre winnam azzis, ka winsch ir tohs faredsetu, kas saw us teem augstumeem uskaphuschu. Dee staigaja fluffi un apdohmigi, azzis weenumehr us sawu zellu turedami. Un tas spohschums no ta paleekama pilsfata jaw apspihdeja winnu waidšinu.

Do redsedams Adonia apflehre mihligi to engeli, sawu waddoni, un issauze preezigs: „labbi mannim, ka es tik agri jaw no tahs behdigas pasaules isgahjis, un atpestihts no wissa taunuma, to fwehtu debbests duffu panahzis esnu.“

Das irr zilweku buhschana wirs semmes. — Gan tee teepjahs un kaujahs par tizzibas wahrdeem, bet tahs tizzibas spehku tee aisleeguschu. — Dee zits zittu turra par paganu un muitineeku, tee zits zittu lamma par Samariteru, kam wels effoht, tee zits zittu ismett no tahs draudses — Un tak Jesus Kristus ne par to zeetis un mirris, ka teem buhs zittus brahtus nizzinahht un nolahdeht, un ka weenam buhs leelitees, ka tas effohts Dahwita, un ohtram, ka tas effohts Appollus, un trescham, ka tas effohts Rewasa, un zettortam, ka tas effohts ta Kristus (1 Kor. 1, 12), — bet gan winsch par to zeetis un mirris, ka winsch tohs isklühbuschus Deewa behrnus sapulzinatu un teem mahzitu mihlestibu parahdihht un zaur mihlestibas parahdischana to bauflibu peepildihht un to grehku pulku apfegt. — Ta Deewa walstiba ne stahw eeksch wahrdeem, bet gan eeksch spehka. Tadeht fwehtigs tas zilweks, kas ne ween ta wahrda klauftajis, bet arridsan ta mihlestibas darba darritajis. — Tahds ween tohp taifnohts zaur to tizzibu, jo tahds irr tas kohks, kas „pee uhdens uppehm stahdihhts, kas sawus augtus nefs sawa laika, un winna lappas ne sawihst, un wiss fo winsch darra tas labbi isdohdahs.“ (Dahw. ds. gr. 1, 3.) 6

• Kristigas pamahzifchanas, daschadas.

1. Woi jums, mihti lassitaji, gan patihk, kad kahda augsta un baggata leelunga behrni, zittu zilweku starpâ buhdami, bes mitteschanas leelas un dsennahs wisseem parahdih, zil augsts un baggats wiinu tehws effoht, un zil leelas mantas tee no wiina woi jau effoht dabbutuschu rohfa, woi wehl us preekschu dabbuschoht? — Ne, tas jums teescham ne patiktu, bet juhs to gan nosauktu par leelu un negantu lepnibu. — Bet tatschu jums schodeen dohschu to padohmu: ta, ka schee lepnî pasaules behrni barra ar sawu laizigu tehwu un wiina mantahnî, ta patt darrajt juhs ar sawu debbes-tehwu un wiina baggatibu. — Saprohteet labbi; ne gribbu, ka juhs to tik ar wahrdeem darrajt, bet ta: kur juhs tik dsihwojeet, kur tik effeet, tur ne mas ne aismirsteet, ka juhs tam Wissuungstakam par behrneem effeet, atsichstat to par kaunu ar pasaules leetahm aplam pihtees, parahdajt ar wisseem saweem darbeem, ka jums tas irr par tehwu, ko wiffi engeli pagohdina, dseedadami: swehts! swehts! swehts! — Ko jums bihtees no zilwekeem? — Jums tehws, kas spehzigs pahr wisseem. — Ko mekleht schehlastibu pee zilwekeem? — Woi aismirstat, kahdas mantas jums jau dohtas un kahdas wehl gaidamas? — Parahdajt ar katru sawu darbu, ka juhs sinnat un saprohtat, ko tee swehti raksti fakka: Tik tohti Deews to pasauli effoht mihlejis, ka winsch sawu weenpedsummutschu dehlu ne taupijs, bet demis, ka wisseem teem, kas tizz eeksch wiinu, ne buhs pasustees, bet to muhschigu dsihwoschanu dabbut. Ta deht dseedajt bes mitteschanas: „Tu dahrga manta, Jesus Krist!“

2. Kaut jel tok itweens zilweks to labbi apdohmatu, ka Deews, ta fakfoht, wiinu agrakti jau ne laidihs meera, pirms winsch Jesus mahzibai to pilnu peenahkamu gohdu buhs demis! Jeb woi juhs, m. lassitaji, laikam to wehl ne essat nomannijuschî, ka Deews mums wiffu, kas ween mums gaddahs, leek notikt, lai mehs jo deenas jo wairak greeschamees us Jesus puffi. Jo teescham! schis, muhsu Kungs, naw sluddinajis sawu paschu gudribu; ta pehz mums arri buhs tizzeht, ka Deews pats wiinu tadeht suhtijis, lai mehs wiinu gohdajam un wiinani paklausam, un ka tam zilwekam, kas to ne darra, gruhta fohdiba us nahs. Brahti, mahfas, luhdsami, ne uskawejeet wairs scho darbu: pahrdohmakt grun-tigi, woi ne laikam Jesus gribbejis muhs eewest nelaimè un pohsta, mahzidams, ka mums buhschoht wiina pehdahm paklat eet? jeb woi laikam ne sunnajis, ko runnaja, ko darrija? — jeb woi winsch Deewu teescham atsichdams un zilwekus mihtodams, scheem to zeltu eeshi mejis us pastahwigu preeku un laimi un wiinneem turklaht arri zaur to tizzibu sagahdajis to waijadigu spehku? — Gan raisniba, ko fazzija: „manna mahziba ne irr manna, bet ta, kas manni suhtijis. Ja kas gribb wiina prahtu darriht, tas no schahs mahzibas saprat-tih, woi ta irr ..o Deewa, jeb woi es pats no fewis runnaju.“ (Zahn. 5, 16. 17) — Kungs, kury man buhs eet? Tewim irr wahrdi tahs muhschigas dsihwoschanas; jo tu pats effi ta dsihwa Deewa Dehls!

36.

Sluddinaschana. Pee Steffenhagen-lunga Rihgâ dabbutamas schahs tsehetras grahmatinas, kas schinni gaddâ pee wiina driktetas:

- 1) »Nabbaga Jahseps.« 8 lappu = puffed Sniski, maksa 1½ kap. sudr.
- 2) »Swehtdeenahs darbi, jeb pamahzifchana, ta swehtdeena jaswehti.« 16 lappu = puffed Sniski, maksa 2½ kap. sudr.
- 3) »Zetta = rahditajs, litts jauneem reisneekem, peegahjuscheem, kur zetti atschkirrah. Pee mahziba eeswehtiteem jaunekleem, kas pirmureis swehtu meelastu baudijuschî.« 23 lappu = puffed Sniski, maksa 3 kap. sudr.
- 4) »Labbas mahzibas kristigeem namma = turretojeem dohtas, no ta wiffu = augstaka meistera.« 16 lappu = puffed Sniski, maksa 2½ kap. sudr.

Brihw driktet. No Widsemes General = gubbernementes puffed: Dr. C. E. Napierofy.